

Leder i gruppen

Hvad laver en spejderleder?

Hvordan fungerer en spejdergruppe?

Hvad er spejderarbejde?

VELKOMMEN OG TAK!

Velkommen som leder hos KFUM-Spejderne i Danmark, og tak fordi du vil give noget af dig selv og din tid til at være med til at løfte en vigtig opgave – nemlig at lave godt spejderarbejde for børn og unge.

Som du sikkert allerede har oplevet, så er vi et spejderkorps med et stærkt fælleskab, stort sammenhold, men også en høj grad af selvbestemmelse og plads til at udfolde egne initiativer.

Du kommer sikkert med en viden, faglighed, friske øjne og ideer, som din gruppe uden tvivl vil få glæde af. Samtidig tilbyder spejderne dig en mulighed for personlig udvikling, hvor du kan forvente udfordringer og oplevelser, som rykker noget for dig.

Dette hæfte er blevet til for at hjælpe dig i din rolle som leder og give dig svar på spørgsmål, du måtte have. Finder du dem ikke her, så spørg din gruppeleder, dine lederkolleger, i dit distrikt eller kontakt korpsets ansatte. De er der for at støtte dig.

INDHOLD

	KFUM-SPEJDERARBEJDE	7
	KFUM-SPEJDERNES VISION	13
	KFUM-SPEJDERNES STRATEGI	15
	HVAD LAVER EN SPEJDERLEDER?	17
	SÅDAN FUNGERER EN SPEJDERGRUPPE	23
	OM KORPSET, PRAKTISKE OPLYSNINGER OG INSPIRATION	29

KFUM- SPEJDERARBEJDE

HVAD ER DET?

Spejderarbejdet er mangfoldigt i sin metode, sit fokus og sit formål. Det handler om:

Hele mennesker

Spejderarbejde er udvikling af børn og unge til hele mennesker. Det sker på seks udviklingsområder:

De seks udviklingsområder

Fysisk

Spejderen bliver bevidst om sin egen krop, hvordan den udvikler sig og hvad den kan, også ved at udføre fysiske udfordringer.

Intellektuelt

Spejderen udvikler sine evner til at tænke og udfolde sig kreativt. Spejderen lærer at tilpasse sig uventede situationer og løse problemer, som kan opstå.

Socialt

Spejderen udvikler sin evne til at samarbejde og lede. Desuden lærer spejderen at indgå i relationer og derigennem at påskønne og acceptere andre mennesker.

Åndeligt

Spejderen får en forståelse for den kristne tro og kultur og lærer at forholde sig til sin egen tro og hvad han eller hun føler som rigtigt og forkert.

Selvstændigt

Spejderen lærer at tage hånd om sin egen udvikling og derigennem sætte mål for sig selv. Spejderen danner sin egen mening og tage beslutninger på baggrund af egne holdninger.

Følelsesmæssigt

Spejderen lærer at udtrykke forskellige følelser og finde ud af, hvordan omgivelser eller situationer kan påvirke ens følelser. Desuden lærer spejderen at forstå og acceptere andres følelser og sætte sig i andres sted for at kunne skabe et stærkt samarbejde.

Skab sammenhæng

Det er vigtigt, at spejderne udfordres på alle seks områder i deres udvikling for at kunne blive selvstændige mennesker, der kompetent kan begå sig i vores samfund. De skal for eksempel kunne tage stilling, deltage, hjælpe, tage ansvar og være omsorgsfulde over for andre.

Der skal også altid være sammenhæng mellem udviklingsområder, læringsmål og aktiviteter, og de skal passe til aldersgruppen. Hvis spejderne er i stand til at klare større udfordringer end de læringsmål, der er til deres alderstrin, så er det din opgave at vælg læringsmål fra højere alderstrin.

SPEJDERMETODEN

Vi tilrettelægger spejderarbejdet i praksis efter en særlig pædagogisk metode, som f.eks. kommer til udtryk ved opdelingen i patruljer og måden at bygge et møde op på. Også arbejdsprogrammets indhold og opbygning samt sammenspillet mellem leder og spejdere er en del af spejderarbejdets pædagogiske linje. Vi kalder det spejdermetoden. Hvert eneste led i pædagogikken betyder noget:

Det, spejderne lærer i dag, giver mening og er brugbart for det, de skal lære i morgen. Med spejdermetoden tilegner spejderne sig færdigheder, de skal bruge aktivt senere. Det hører med til princippet om det fremadskridende program.

DE OTTE PRINCIPPER I SPEJDERMETODEN

Learning by doing

Vi lærer ved at prøve tingene i praksis

Patruljesystemet

Vi arbejder små grupper (enheder)

Mødet mellem børn og voksne

Vi oplever både autoritet og tillid

Det fremadskridende program

Vi arbejder på en måde, der er tilpasset spejdernes alder

Livet i naturen

Vi går udenfor for at skabe stærke sanseoplevelser

Fantasirammer

Vi frigør os fra vores vante roller og skaber mening i arbejdet

Leg for livet

Vi leger for at lære færdigheder

Vi gør vores bedste

Spejderlov og løfte

Spejderleg

Spejderarbejdet er leg. Hvis ikke det er leg, er det slet ikke spejderarbejde. Leg er at udfolde sig, at blive udfordret og at udfordre. Leg er fællesskab, fantasi og opfindsomhed. Leg er glæde og spontanitet. Spejderarbejdet skal være leg, fordi vi alle er frivilligt med, men det er leg med mening. Leg, der udvikler.

Giv ansvaret fra dig

Der er forskel på at lede og på at bestemme. Kunsten er at inddrage andres ønsker i den ramme, som KFUM-spejderarbejdet er. Det er også idéen, at spejderne og gennem spejderårene skal overtage mere og mere af arbejdet selv. Trop-arbejdet er en virkelig succes, når patruljerne bare fortæller dig, at "nu tager vi altså på patruljetur her i weekenden. Du må da gerne kigge forbi, hvis du har lyst!".

Men ét er teori, et andet er praksis. Hvordan får du lært dine spejdere at tage ansvaret for deres eget arbejde? Man skal lære at lede. Når en patruljeleder kommer hjem fra et Roland-kursus, brænder han eller hun for at prøve noget af det, kurset har lagt i rygsækken. Tør du så overlade de næste møder og ture til patruljen med risikoen for, at de ikke følger den linje, du havde tænkt dig? Husker du samtidig at vejlede og inspirere, så patruljearbejdet til stadighed forbedres?

Man lærer ikke at svømme ved at blive kastet midt ud i Atlanterhavet, men det er nu nemmest at lære at svømme i vandet. På samme måde beder du ikke dine unge spejdere om at planlægge deres egne spejdermøder, fordi de så kan lære at tage ansvar. De skal hele tiden have større og større portioner af ansvar. Din rolle bliver dermed som en slags konsulent, der sætter ting i gang, samt støtter og rådgiver i processen. Det er faktisk den sværeste pædagogiske rolle, der findes. Men det er også den, der virker bedst. Det er det, vi kalder "Learning by doing".

Det var en introduktion til et par stykker af de otte principper fra Spejdermetoden.

Læs meget mere i Palettens koncepthæfte. Spejdnernet.dk/spejderliv/arbejdsprogram/paletten

Religion og tro hos KFUM-Spejderne

KFUM-Spejderne er et korps med folkekirkelig tilknytning. Vi giver spejderen mulighed for at danne sin egen mening og sin egen tro, og for os er den vigtigste del af den enkelte spejders åndelige udvikling mødet med det kristne evangelium.

Som spejdere hilser vi med tre strakte fingre. som honnør. De tre fingre repræsenterer henholdsvis pligten over for Gud, pligten til at hjælpe andre mennesker og vores pligt til at holde spejderløftet. Det gælder ikke blot for KFUM-Spejdere, men for alle 40 mio. spejdere, der er medlemmer ligesom os af World Organization of the Scout Movement, WOSM.

KFUM-Spejderne er en del af verdensspejderbevægelsens fællesskab, hvor vi er et folkekirkeligt arbejde. Nogle korps interesserer sig for medlemmernes religiøse tilknytning, andre gør ikke, men fælles for alle spejdere i hele verden er, at ”det med Gud” er noget, vi arbejder med.

KFUM-Spejdernes formål er bl.a. ”at lade børn og unge møde det kristne evangelium”. I Spejderloven står der: ”Jeg lover at gøre mit bedste for at lytte til Guds ord”. Vi vil altså give spejderne mulighed for at møde det kristne ord i vores arbejde. Men vi

vil og kan på ingen måde tvinge dem til at tage det til sig.

Men spejderne skal blandt andet høre om det fra dig. Ved andagter, gudstjenester og det daglige spejderarbejde skal du være med til at bringe Guds ord videre. Synes du, det er store krav? Er du i tvivl om, du kan leve op til dem? Hvis du er en af de mange, der aldrig har fået klarhed omkring din egen tro, så har du meget, du kan give spejderne. De er måske lige så meget i tvivl som dig. Det vigtigste, du kan give spejderne, er at turde være dig selv i dialogen med spejderne om tro. Men husk, at det med kristendommen er noget, som I gør i fællesskab i ledergruppen ligesom alt det andet. Og man kan altid kontakte den lokale præst og invitere til at hjælpe jer.

I denne sammenhæng er der to ting, der er vigtige for dig som leder hos KFUM-Spejderne:

1. Vær altid bevidst om, at kristendom er en væsentlig del af vores spejderarbejde.
2. Du må ikke modarbejde kristendommen. Derfor skal du som leder hos KFUM-Spejderne være medlem af Den Danske Folkekirke eller et andet anerkendt kristent trossamfund.

FORMÅLSPARAGRAF

”Korpset er et folkekirkeligt arbejde, hvis formål er at lade børn og unge møde det kristne evangelium og i overensstemmelse med den internationale spejderbevægelses idé at oplære til selvstændighed, medansvar, demokratisk livsholdning og mellempfolkelig forståelse.”

Historien

Da KFUM-Spejderne blev stiftet i 1910, var det som en del af det daværende KFUM (Kristelig Forening for Unge Mænd). Der findes stadig flere organisationer i Danmark, som er en del af KFUM og KFUK-familien. På samme måde er f.eks. KFUM’s Ildrætsforbund i Danmark, KFUM’s Soldatermission og KFUM’s Sociale Arbejde udsprunget af det, der i dag hedder KFUM og KFUK. Men selvom vi har de fire forbogstaver til fælles, er vi selvstændige organisationer med en fælles fortid.

Piger og drenge

Navnet ”KFUM-Spejderne i Danmark” kan give den opfattelse, at vi er en organisation for drenge, (fordi M’et i KFUM står for mænd). Sådan er det ikke mere. Hos os står M for Mennesker. I 1972 blev de første enheder med både piger og drenge godkendt, og siden 1982 har korpset henvendt sig til både piger og drenge. I arbejdsprogrammet og i vores materialer tilstræber vi at henvende os ligeligt til drenge og piger. Og gruppen bør være bevidst om at have både mandlige og kvindelige ledere i alle enheder.

KFUM-SPEJDERNES VISION

SAMMEN RYKKER VI VERDEN – MED VILJE!

Fortæl om formålet

KFUM-Spejderne giver børn og unge mod til sammen at tage ansvar for en bedre verden. Det gør vi ved at udvikle værdifulde kompetencer og skabe meningsfulde fællesskaber med liv og begejstring, som er attraktive for flere børn og unge.

Det betyder, at den enkelte spejder føler sig stolt over og anerkendt for at gøre en forskel.

KFUM-SPEJDERNES STRATEGI

I KFUM-Spejderne vil vi nå vores vision ved at fokusere på tre områder:

Dygtige ledere skaber stærke fællesskaber

Vi tror på, at dygtige ledere er nøglen til at skabe stærke og meningsfulde fællesskaber for børn og unge. Det gode spejderarbejde skal være mere attraktivt og tilgængeligt for flere.

Spejdergruppen som lokalt kraftcenter

Vi vil arbejde på at styrke spejdergrupper, distrikter og centre, så de bliver attraktive kraftcentre, som kan tiltrække nye målgrupper, spejdere og samarbejdspartnere.

Vi rækker ud over os selv

Vi vil, at den enkelte spejder skal tage medansvar for at gøre verden lidt bedre, og derigennem opleve stolthed over at bidrage til og at være en del af noget større og meningsfuldt. Det vil vi gøre ved at række ud over os selv og arbejde på tværs af spejdere, ikke-spejdere, kulturer, og landegrænser.

Ved at udvikle
andre, udvikler du
dig selv.

HVAD LAVER EN SPEJDERLEDER?

ALLE KAN OG BØR BIDRAGE

Som spejderleder er du med i et lederteam. Du løser nogle opgaver. Men du står ikke alene, for de andre ledere i enheden har også ansvar og løser opgaver. Sammen er I et team. Vi kalder det en stab. Staben planlægger spejdermøder, nogle gange for hele enheden, og andre gange kun for patruljeledere og -assistenter (stabspatruljemøder). Alle er I med til at gennemføre det, I har planlagt.

Planlægning

Hver eller hver anden måned er enheden på weekendtur eller heldagstur. Den skal forberedes og planlægges, ofte sammen med nogle af de forældre, der hjælper til med de praktiske opgaver. Sommerlejren er årets højdepunkt. Du oplever spejdermetoden i praksis, ikke mindst når du for eksempel tilrettelægger en vandretur (hike) for spejderne.

Skabe muligheder for andre

Jobbet som leder er at gøre andre en tjene-

ste. En spejderleder kan hjælpe spejderne til at finde et ståsted, med at erkende, hvad der virkelig interesserer dem og med at træne dem til at fungere bedre i samfundet. Spejderen lærer ved, at du som leder går foran – ikke for at diktere men for at motivere og hjælpe spejderen til at udvikle sig.

Du udvikler dig selv

Ved at udvikle andre, udvikler du dig selv. Du lærer selv at tage ansvar ved at tage det og ved at udvikle andre til at gøre det samme.

Når du går ind til rollen som spejderleder, påtager du dig et ansvar. Dine lederkammerater, spejderne og forældrene regner med, at du gør en aktiv indsats, og at alt det, du gør, er af kvalitet. Spejderarbejdet har mange glæder, men ind imellem går det skidt. Det er ikke alle arrangementer, der lykkes lige godt. Vi lærer af vores fejltagelser og arbejder sammen om at gøre det bedre næste gang. Det

regner vi med, at du også vil være med til. De fleste spejderledere ved, at dét, de har lært i spejderarbejdet, er blevet til en uvurderlig ressource på arbejdspladsen og i familien. Det er der efterhånden også rigtig mange andre i samfundet, der ved og værdsætter.

Hvor meget tid tager det?

Hvis man regner på det, tager jobbet som spejderleder nok ofte flere timer om ugen. Med forberedelse tager et møde tre eller fire timer. Et ledermøde i ny og næ, et kursus om året – det bliver til mindst fem timer om ugen. Dertil kommer de månedlige ture eller lejre.

Men en aktiv og engageret indsats giver energi, så vi oplever, at de timer, der bliver brugt på spejderarbejdet hver uge, er givet godt ud og kommer så rigeligt igen.

Hvorfor blive leder?

Når du vælger at blive leder, vælger du samtidig en fritidsinteresse, der hurtigt kan udvikle sig til en levevis. Spejderlivet er ikke blot et møde en gang om ugen. Det er også samværet, samtalerne og samarbejdet med de andre ledere i gruppen. Oplevelserne på tværs af aldersforskelle og udfordringerne, når du skal trodse dine egne fysiske og mentale grænser. At være spejder bliver for mange en livsstil. For hele livet! Det, du lærer, og den måde, du arbejder på som spejder, får ganske givet indflydelse på dine tanker, handlinger og prioriteringer. Det er handlingen i spejderarbejdet, der motive-

rer. Det er synligt og konkret at tage på tur med spejderne, arrangere en aktivitet eller samle hele lokalområdet til fællesspisning eller gudstjeneste. At give spejderne en international oplevelse sammen med udenlandske spejdere, enten på Spejdernes Lejr eller på en Jamboree i udlandet. Det er tilfredsstillende, når det lykkes, og det er lærerigt, når det kunne være gået bedre.

Hvad forventer andre af dig som leder?

Der er ingen tvivl om, at der bliver lagt mærke til dig som leder i din spejderskjorte. Det forpligter. At være spejderleder er ikke et liv for sig selv, det er en del af din holdning og personlighed. De handlinger, du foretager dig, bør være de samme, uanset hvilken farve skjorten har og hvor du står personligt. Det er ligesom i alle andre forhold. Der skal være sammenhæng i det, vi siger, og i det, vi gør. Du skal være et godt eksempel. Det betyder ikke, at du et par timer onsdag aften skal fremstå som moralens vogter. Vigtigst af alt er, at du altid forsøger at være det gode eksempel, som spejderne kan forholde sig til.

Hvad kan du forvente af lederjobbet?

Du har sagt ja til at være leder. Du kan derfor forvente, at dine evner og færdigheder kan bruges hos KFUM-Spejderne. Du har fået en udfordring, der stiller krav til dig og som forpligter. Der er børn og unge, der har nogle forventninger. Hvad kan du forlange til gengæld? Eller rettere – kan du forlange noget til gengæld?

Du kan forvente udfordringer og oplevelser, som rykker noget for dig og giver dig lyst til mere. Lysten udvikles i et lederfællesskab, hvor I alle yder noget, og du kan forvente at udvikle dig personligt på de samme områder som spejderne: Fysisk, åndeligt, intellektuelt, socialt, selvstændigt og følelsesmæssigt.

Men det sker kun, hvis du engagerer dig. Intet kommer af sig selv. Det kræver en aktiv indsats af dig.

Lederuddannelse

I spejderarbejdet lærer vi ved at gøre tingene i praksis.

Hvert eneste møde og tur er derfor uddannelse for dig som spejderleder. Det er en god tradition, at lederne efter hvert arrangement kort drøfter, hvordan det gik, og hvad der kan gøres, så det går endnu bedre næste gang. Inspiration fra andre ledere er et vigtigt led i din uddannelse. Inspirationen får du blandt andet ved at deltage i gruppens og distriktets ledermøder.

Den kompetencebaserede uddannelse

Hos KFUM-spejderne anerkender vi, at mennesker er forskellige og har forskellige behov for uddannelse for at kunne udvikle sig personligt og i spejderarbejdet. Derfor tilbydes du det, vi kalder den kompetencebaserede uddannelse, hvor der tages udgangspunkt i dig. Til det er der udviklet værktøjer, som du kan låne af din gruppeleder eller bestille hos 55°Nord. Materialet bag hedder Cirklen Rundt, og det bygger

over et forløb, hvor du arbejder med dig selv med vejledning fra en facilitator. Her kommer du omkring dine nuværende kompetencer, dine mål og mulige læringsplatforme. På den måde skulle det være naturligt for dig som leder at vælge de uddannelsesaktiviteter, som passer netop til dig og din situation.

Læs mere om KFUM-Spejdernes uddannelse på: Spejdnernet.dk/uddannelse

Hvordan får man tid?

Lysten til at uddanne sig og til at ville forbedre sin indsats og sit arbejde er en selvfølge, når du er spejder. Den tid, du bruger på uddannelse, får du som nævnt rigeligt igen i form af sparet forberedelsestid og sparede ærgrelser over spejderarrangementer, der måske ikke gik så godt, som du havde håbet på.

Din gruppeleder eller distriktets uddannelsesansvarlige hjælper dig med at sætte din uddannelse sammen.

Hvordan får du begyndt som leder?

Prøv at deltage i et par arrangementer eller spejdermøder. Det er let at få en opgave og at deltage sammen med andre, der har prøvet det før, og som kan vejlede dig.

Formaliteterne

Når du har snuset til spejderarbejdet, skal du tage dig tid til en snak med gruppelederen. Drøft, hvad KFUM-spejderarbejdets for-

mål og arbejdsform er. Hvad det vil sige at være leder, og hvad er dit ansvar. Få et godt indblik i, hvad der forventes af dig, og hvad du kan forvente af spejderarbejdet.

Når du har besluttet dig for at være med som leder, skal du godkendes. Det foregår ved, at din gruppeleder får dit personnummer og sender en anmodning til Rigspolitiet om at indhente en børneattest. Når den er på plads, får du et lederbrev og bliver udnævnt til leder.

spejdernet.dk/vaerktoejer/love-regler/bestemmelser/boerneattester

Tag med til et ledermøde i distriktet

Der kan nemt komme op til 30 ledere til et distriktsledermøde, og du vil opdage, at vi kan lære meget af hinanden. Udfordringer i jeres gruppe minder meget om udfordringerne i nabogruppen, og sammen kan vi inspirere hinanden til at løse dem. Det er også her, du får en forsmag på, hvad det vil sige

at være med i et større fællesskab.

Gruppen råder oftest over et bibliotek af de pjecer og bøger, som er udgivet af KFUM-Spejderne og 55° Nord, som er vores spejderbutik. Snak med din gruppeleder, hvis der er materialer, du kunne tænke dig. Måske skulle gruppen overveje at købe eller låne det. Meget materiale kan også findes på:

spejdernet.dk/spejderliv/aktivitetsdatabase

Af sted på kursus

Gruppelederen kan også hjælpe dig med en plan over KFUM-Spejdernes uddannelses-tilbud og med at tilmelde dig og de andre ledere på det førstkommende kursus. Hermed har dit lederarbejde fået en flyvende start.

SÅDAN FUNKERER EN SPEJDERGRUPPE

En spejdergruppe kan bestå af forskellige enheder, hvor spejderne er opdelt efter alder (aldersopdelingen varierer):

Familiespejder med børn fra 3-6 år

Sammen med deres forældre

Bæverflok med børn fra 0.-1. klasse.

Bæverne er opdelt i familier

Ulveflok med børn fra 2.-4. klasse.

Ulvene er opdelt i bander

Juniortrop med børn fra 4.-6. klasse.

Juniorerne er opdelt i patruljer

Spejdertrop med børn fra 5.-7. klasse.

Troppen er opdelt i patruljer

Seniortrop med unge fra 8.klasse.

Troppen er opdelt i patruljer

En roverklan for de over 17-årige.

Roverne er opdelt i sjak

Tre ledere

Hver enhed bør have mindst tre ledere. Den ene er leder, de andre assistenter. Der kan også være hjælpere. En enhed har normalt mellem 10 og 30 spejdere. Enhederne holder nogle gange møder og ture hver for sig, mens de andre gange tager af sted sammen.

Grupperådet

Gruppens bestyrelse kalder vi grupperådet. Her er valgt repræsentanter blandt både ledere og forældre, og rådet har det øverste ansvar for hele gruppens arbejde. Rådet mødes mindst tre gange om året.

I "Love for KFUM-Spejderne i Danmark" kan du læse mere om grupperådets arbejde. spejdernet.dk/vaerktoejer/love-regler/vedtaegter

Se også "Gruppeledelse - en guide til grupperådsarbejde".

spejdernet.dk/vaerktoejer/grupperedskaber/gruppeledelse

Gruppelederen

Den daglige leder af gruppens arbejde er gruppelederen, som støtter arbejdet i de enkelte enheder, formidler samarbejde mellem enhederne og arrangerer ledermøder. Til ledermøderne samles ledere og assistenter fra alle enheder og drøfter de opgaver, der skal løses i øjeblikket og i den kommende periode.

EN VELFUNGARENDE LEDERSTAB ER DET FUNDAMENT, SOM HELE GRUPPEN BYGGER PÅ.

Ledere og forældre

Lederne skal først og fremmest arbejde med spejderne. Forældrene skal hjælpe med til at løse de praktiske opgaver, der er nødvendige for, at spejderarbejdet kan fungere: Økonomi, administration, transport osv.

Lederliv

”Vi gør det jo for børnenes skyld”, hører man ofte ledere sige. Det er også rigtigt. Men det er vigtigt, at vi også gør det for vores egen skyld. En af de vigtigste ting, man kan gøre for sig selv, er at sørge for, at man nyder at være spejderleder. Vi gør det også for spejder-idéens skyld.

Spejdernes arbejdsprogram

Spejderarbejdet er ikke tilfældigt. Vi arbejder med KFUM-Spejdernes arbejdsprogram, der består af tre elementer: Paletten,

Færdighedsmærkerne og Andre mærker. Der er mærker målrettet til alle enheder. Færdighedsmærkerne træner spejdernes færdigheder inden for almindelige spejderdiscipliner. Det kan være knivbevis, førstehjælpsknob eller pionering.

Palettens mærker er til for at udvikle spejderen. Derfor er Palettens mærker hver især bundet op på to af de seks udviklingsområder. Til Palettens mærker er der ikke bestemte aktiviteter, som spejderen skal arbejde med, men der er beskrevet et formål, som spejderne skal opfylde for at få mærket. Her har du som leder rig mulighed for at tilpasse aktiviteterne netop til dine spejdere.

De andre mærker er mærker, som ikke hører til i en af de andre kategorier. Det kan være mærker, der hænger sammen med nogle af vores eksterne projekter, Svanemærket, Scoutzone-løbet eller noget tredje. Uanset hvilke mærker, der arbejdes med, skal man arbejde med principperne i Spejdermetoden, når man planlægger aktiviteterne.

Hvad er et godt bæver- eller ulvemøde?

Det er ikke svært at lave et bæver- eller ulvemøde, som spejderne er glade for med sjov og ballade og aktivitet hele tiden. Så er den hjemme. Men er det KFUM-spejderarbejde?

Hvis mødet bare er underholdning, så er det ikke spejderarbejde. Spejderarbejde er leg for livet. Derfor vil et godt flokmøde for bævere eller ulve omfatte forskellige aktiviteter.

Eksempel på et godt flokmøde:

- Indledning
- Flokkens ceremoni
- Løb i parken – fire poster
  1. Stafetløb
  2. Kimsleg
  3. Leg: Bevæge sig som forskellige dyr
  4. Finde ting fra udlandet i et butiksvindue
- Oplæsning fra Robinson Crusoe (forberedelse til sommerlejren)
- Aftensang og afslutningsceremoni

Flokmødet har masser af fysisk udfoldelse: Løbet i sig selv, stafetløbet og det at bevæge sig som forskellige dyr. Intellektuel træning er der også: Kimsleg, finde ting i vinduet. Social udvikling er heller ikke glemt: Indlednings- og afslutningsceremonierne skaber fællesskab og flere opgaver kræver samarbejde i familien/banden. Åndelig udvikling er med i aftensangen og afslutningsceremonien, og de mærker, I arbejder med,

er måske religionsrelaterede. Det følelsesmæssige berøres, når f.eks. konflikter skal løses. Det selvstændige udviklingsområde kommer i omkring, når børnene selvstændigt skal løse opgaver uden at blive guidet af voksne. Her kan fejl blive til læring.

Hvad er et godt tropmøde?

Et eksempel:

- Indledning: Spejdersangen
- Færdighedstræning: Besnøringer
- Patruljeopgave i Lunden nær troppens lokale:
Byg en romersk stridsvogn pr. patrulje. Det gælder om at løse opgaven så hurtigt som muligt
- Konkurrence: Løb med romersk stridsvogn 200 meter
- Oprydning
- Morsetræning i patruljer
- Afslutning
- Fadervor og aftenandagt om næstekærlighed

Det møde vil de fleste ledere i KFUM-Spejderne i Danmark nok kalde et ganske godt tropmøde. Ikke noget særligt, men ganske godt. Hvorfor?

Fordi det omfatter spejderarbejde, der bidrager til udvikling af det hele menneske.

Samarbejde

Der er både fysisk og intellektuel udfordring i mødet: Den romerske stridsvogn er trods alt ikke en helt nem opgave for 11-13-årige spejdere. Det kræver samarbejde i patruljen at bygge den og at løbe med den. Det er social udvikling.

Åndelig udvikling

Udover andagten er den åndelige udvikling også med gennem den måde, I som ledere arbejder og agerer på. Eksemplets magt i de mange små ting. Pas på det stykke natur vi har, for det har Gud skabt. Hjælp den spejder, som ikke rigtig kan klare sig. Mind om familiegudstjenesten på søndag og italesæt i en hyggestund, hvilke to af tropspejderne, der skal konfirmeres i år. Lad dem fortælle om deres konfirmandundervisning, og hvorfor de gerne vil konfirmeres.

Forskellen på flok og trop?

I ulveflokken er det alle 20 ulve, der er den vigtigste enhed. Banderne bruges, men børnene er for små til virkelig at kunne arbejde selvstændigt i små grupper. I troppepen er det omvendt. Der er tropmødet den ydre ramme om arbejdet i patruljerne. Det er arbejdet og samarbejdet i patruljerne, der tæller.

Mere realistisk

Der er også en anden forskel: Opgaverne er blevet mere realistiske. Selvfølgelig er det leg, men legen har en mening. Det læg-

ger vi ikke skjul på. Vi træner samarbejde i patruljen, fordi samarbejde generelt i livet er en nødvendighed. Færdighedstræning, fordi færdighederne skal bruges. Måske ikke bogstaveligt og forhåbentlig til meget mere end en romersk stridsvogn!

Sommerlejren – en spejderoplevelse

”Vi slappede af hele mandagen...”, ”... og tirsdag spillede vi fodbold”, ”Onsdag var indianerdag...”, ”torsdag var vi på bustur...” ”... og fredag pakkede vi sammen”

Er det sådan jeres spejdere ville beskrive jeres sommerlejr?

Så mister I nok spejdere til august. Det program behøver man ikke være spejder for at gennemføre. I skal sørge for det vingesus, der gør spejderarbejdet til noget særligt.

Et godt sommerlejrprogram er indbegrebet af godt KFUM-spejderarbejde. Sommerlejren er højdepunktet for det, spejdere har gået og øvet sig på hele året. Her er et par eksempler på mulige udfordringer, der taler til udviklingsområderne og spejdermetodens principper.

En bustur kan være god nok. Men en vandretur gennem et spændende terræn, en kano-tur eller en cykelhike rummer mere udfordring. For vi kan køre i bus hver dag og se flotte landskaber og seværdigheder gennem vinduet. Men at opleve en egn gennem fødderne er noget helt andet. Så bliver vi ikke bare tilskuere men aktive deltagere i det, der

sker på stedet. Det er spejderarbejde.

For de fleste er der en udfordring i at bygge et stort pionerarbejde, at løbe et svært orienteringsløb, at undersøge et steds historie eller lære livredning. Sommerlejren stopper først efter flere dage, ikke når kampen fløjtes af, eller det begynder at regne. Spejderne skal efter en aktivitet hjem til lejren, tænde bål, lave mad osv. Det kan kun ske, hvis hver enkelt tager sit ansvar alvorligt og samarbejder.

At udfordre fantasien er som at bryde grænser. Leve som børn i et udviklingsland. Klare sig uden lejrudstyr i 24 timer. Leve to meter over eller under jorden i et døgn. Der skal findes nye aktiviteter, og fantasien skal i brug, hver gang et projekt skal sættes.

Ledermødet

En god og velfungerende lederstab kan ikke undvære sit månedlige ledermøde. Et godt ledermøde skal forbedre enhedernes arbejde og har flere elementer:

- Det bringer spejderarbejdet videre
- Det opbygger et lederteam
- Det giver noget til din egen udvikling
- Det er spændende og sjovt at være med
- Det giver samarbejde mellem enhederne
- Det giver plan i arbejdet

KFUM-spejderne består
i dag af 35 distrikter og
over 500 grupper.

OM KORPSET

PRAKTISKE OPLYSNINGER OG INSPIRATION

KFUM-Spejdernes organisation er opbygget med landsmødet som korpsets øverste myndighed. Landsmødet afholdes i lige år. Landsmødet fastsætter korpsets formål, arbejdsgrundlag samt de overordnede, organisatoriske rammer for arbejdet og dets prioritering. Læs mere om Landsmødet på spejdernet.dk/om-os/organisering/landsmoede

Valg til Hovedbestyrelsen foregår også på Landsmødet. Hovedbestyrelsen består af 12 medlemmer, der konstituerer sig med formand og næstformand, og der udpeges en kasserer. Hovedbestyrelsen vælger de indsatsområder, der skal arbejdes med, og hovedbestyrelsen fastsætter rammer og struktur for styre- og arbejdsgrupper. Korpset får størsteparten af sine indtægter fra medlemskontingenter og offentlige tilskud, blandt andet tipsmidler.

Gruppens placering i korpset

KFUM-Spejderne i Danmark er organiseret

i grupper, der danner rammen om det lokale spejderarbejde. Man kan derfor sige, at korpset er en forening af alle landets KFUM-spejdergrupper.

KFUM-spejderne består i dag af 35 distrikter og næsten 500 grupper. Gruppen er den suveræne enhed, mens alle omkring gruppen, dvs. distrikt og korpsets ansatte, er serviceorganer for gruppen.

Distrikterne hjælper grupperne ved at knytte de regionale grupper sammen i et arbejdsfællesskab, hvor de kan hjælpe hinanden, så spejderarbejdet bliver bedre for børn og unge.

De ansatte

KFUM-Spejderne har 30-35 ansatte til at varetage driften af korpset samt understøtte medlemmernes frivillige arbejde. De ansatte er til for at understøtte tre funktioner: Administrationscentret, udviklingsarbejde, herunder projekter, samt KFUM-Spejdercentret

Houens Odde. Generalsekretæren er på hovedbestyrelsens vegne den dagligt ansvarlige for korpsets aktiviteter.

spejdernet.dk/om-os/kontakt-os/medarbejdere

Konsulenter

De er fuldtidsansatte og dækker hele landet. De har til opgave at hjælpe grupper og distrikter med at videreudvikle KFUM-spejderarbejdet. Se, hvem der er jeres konsulent.

spejdernet.dk/vaerktoejer/brug-konsulenterne

Projektmedarbejdere

Vi har projektansatte, der er med til at sætte gang og styre store og små projekter, der alle rykker verden. Målet med projekterne kan være at skabe nyt aktivitetsmateriale til spejderne, at samarbejde med eksterne partnere om at gøre en forskel eller noget helt tredje.

NÅR PRESSEN RINGER

Som frivillig i KFUM-Spejderne må du gerne udtale dig om faktuelle ting inden for dit område. Men det er ikke en pligt. Hovedbestyrelsens formænd og generalsekretæren er altid tilgængelige for pressen, særligt når det gælder udtalelser på vegne af hele organisationen.

Hvis du f.eks. gerne vil i kontakt med lokalpressen for at gøre opmærksom på gruppen som lokalt kraftcenter, er du altid velkommen til at tage fat i kommunikationskonsulenten, der kan give sparring om budskab og fremgangsmåde. Du kan også hente f.eks. skabeloner til pressemeddelelser til brug for lokale medier på

spejdernet.dk/vaerktoejer/kommunikation

Kriseberedskab

Hvis du som frivillig oplever et alvorligt uheld, en ulykke eller en anden situation, som kan opfattes som en krise, skal du kontakte en fra korpsets kriseberedskab. Er du tvivl, så hellere ring en gang for meget end for lidt. På vores hjemmeside finder du en altid opdateret liste over, hvem der er i kriseberedskabet samt telefonnumre og e-mailadresser. Ellers ring til hovednummeret og spørg efter kriseberedskabet.

spejdernet.dk/om-os/kontakt-os/kriseberedskab

LIDT MERE AF DET PRAKTISKE

Administrationscentret er et servicekontor for hele organisationen. Mange oplysninger findes på spejdernet.dk, men kontakt gerne administrationscentret, hvis du har brug for hjælp.

Find dem her:

KFUM-Spejderne i Danmark
Wagnersvej 33
2450 København SV

info@kfumspejderne.dk
Telefon: 7010 2666
Hjemmeside internt: spejdernet.dk
Hjemmeside: kfum-spejderne.dk

Åbningstider Administrationscentret:

Mandag-torsdag 9-16.
Fredag 9-15 (telefon lukket)

55° Nord er vores spejderforretning, som ejes af KFUM-Spejderne i Danmark og FDF i fællesskab. Her kan man købe alt nødvendigt udstyr og bestille diverse materialer, som du kan få brug for som spejder og leder.

Hjemmeside: 55nord.dk
Telefon: 7010 7676
E-mail: 55nord@55nord.dk

INSPIRATION

De fleste grupper holder ledermøde en aften hver måned. Her kan du spørge de andre ledere om deres erfaringer med de opgaver,

som du skal løse. Du kan lære en masse af at være med til et par arrangementer som "føl" hos en erfaren leder i din egen gruppe eller i nabogruppen. Din distriktsstab eller udviklingskonsulent kan være behjælpelig med at skabe kontakterne.

spejdernet.dk/spejderliv/aktivitetsdatabase

spejdernet.dk/vaerktoejer/grupperedskaber/gruppeledelse

Her kan du finde ideer til arbejdet. Der er hele tiden initiativer i gang for at samle ideer til fælles brug.

Der findes en lang række hæfter, pjecer og bøger med ideer og information om spejderarbejdet for forskellige aldersgrupper. Henvend dig til din gruppeleder eller få hjælp hos Administrationscentret.

På spejdernet.dk kan du finde alt om det nye, og du kan se nye produkter og hele udvalget i spejderbutikken 55°Nord på 55nord.dk

Korpsets blade

Ildhu: *Et blad til korpsets ledere.*
Grazat: *Et blad til bævere og ulve.*

Derudover kan du tilmelde dig nyhedsbrevet, som kommer til din indbakke hver uge. Nyhedsbrevet opdaterer dig på, hvad der sker i spejderarbejdet lige nu og giver inspiration gennem historier fra andre grupper og aktiviteter.

Du kan tilmelde dig nyhedsbrevet på [spejderenet.dk/specielle-sider/nyhedsbrev](https://www.kfum-spejderenet.dk/specielle-sider/nyhedsbrev)

Du kan også følge KFUM-spejderne på Facebook, LinkedIn og Instagram.

Facebook:

<https://www.facebook.com/KFUMSpejderne>

LinkedIn:

<https://www.linkedin.com/company/kfum-spejderne-i-danmark>

Instagram:

#VoresBidrag

Spejderloven

En spejder

- lytter til Guds ord
- er hjælpsom
- respekterer andre
- værner naturen
- er til at stole på
- tager medansvar
- finder sin egen mening

Spejderløftet

Jeg lover at gøre mit bedste for at lytte til Guds ord, holde spejderloven og hver dag gøre noget for at glæde andre.

Spejdervalgsproget
Vær beredt!

Ulveloven

1. En ulv adlyder den gamle ulv
2. En ulv giver aldrig tabt

Ulveløftet

Jeg lover at gøre mit bedste for at lytte til Guds ord, holde Ulveloven og hver dag gøre noget for at glæde andre.

Ulvevalgsproget

Gør dit bedste!

Bæverloven

1. Bævere leger sammen
2. Bævere arbejder sammen
3. Bævere holder sammen

Bæverløftet

Jeg lover at gøre mit bedste for at lytte til Guds ord, holde Bæverloven og være en god ven.
